

За якість та безпеку життя! • For Quality and Safety of Life!

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ УКУРСР

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ • КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Газета виходить з вересня 1956 року

№12(1956) 21 грудня 2013 року

ПЛАНЕТА І СУСПІЛЬСТВО

Заступімось за дім, у якому живем...

У Києві, за участю Глобальної конфедерації асоціацій усіх видів освіти і дослідження в галузі сільськогосподарських наук і наук про життя (GCHERA), за підтримки Уряду України, Мінагрополітики, Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН, на базі Національного університету біоресурсів і природокористування України з устіхом пройшла міжнародна наукова конференція "Біоресурси планети та біобезпека навколишнього середовища: проблеми та перспективи", присвячена 115-річчю НУБІП України та 15-річчю GCHERA.

Катализми зростають

Сучасний антропогенний вплив на природне навколишнє середовище викликає глобальні зміни. Саме тому жодний з видів діяльності людства не можна розглядати як окремий процес без встановлення зв'язків, причин і наслідків.

XII століття стало критичним періодом для людства: за кількістю різноманітних природних і антропогенних катализмів. Один з них, над недопущенням якого працюють багато вчених світу, в т.ч. НУБІП України, дістав назву ацидоз природи – глобальне "закислення" навколишнього природного середовища. Його причини несуть величезні негативні для людства наслідки.

На основі дослідження провідних вчених необхідно навести деякі аналітичні дані по стан біоресурсів та тенденцій в навколишньому середовищі. Якщо в середині ХХ століття співідношення населення планети до площин сільськогосподарських земель характеризувалось показником 1,6 особи на 1 га, на початку ХХІ століття – 4,2 на таку ж площину, то у 2050 році прогнозується 7. В Україні на сьогодні цей показник – 1,4 особи, що переконливо свідчить про значний продовольчий потенціал України та одночасно потребує роз-

робки і запровадження сучасних високоефективних технологій з метою забезпечення населення якісною та безпечною продукцією агротехнологічного комплексу.

Зарах у світі 1,02 млрд. людей недодають, 1 млрд. – обмеженні в доступі до води, 1,6 млрд. – не мають доступу до електроенергії, 25 тисяч дітей щодня помирають з причини бідності від хвороб. 80% населення планети щоденно витрачає на життя менше 10 доларів США.

ФАО – Продовольчча і сільськогосподарська організація ООН – ставить перед собою та усіма державами світу головне завдання: забезпечення продовольчої безпеки для всіх, а саме гарантування регулярного доступу населення до високоякісної їжі, потрібної для активного та здорового способу життя, отримання якісної продукції органічного виробництва. Актуальність цього завдання в майбутньому лише зростатиме.

Основним стабілізуючим фактором для біосфери планети є ліси, проте їх площа на Землі щорічно зменшується на 10 млн. га (*майже така сама сучасна площа лісів України – Ред.*). Проблема нинішнього лісового господарства більшості країн світу, в т.ч. України, –

раціоналізація лісокористування на засадах екологічно орієнтованого лісівництва та високотехнологічна переробка деревини. Негативну роль відіграє в Україні наявність централізованої системи управління лісовими ресурсами. В системі підприємств Держлісагентства знаходиться близько 70% лісового фонду країни. На цьастя, лісистість становить сьогодні 5,9%.

Особива увага вчених приділяється проблемам зміни клімату та можливим ризикам, які можуть виникнути за стабільністю економічної діяльності. До 2100 року температура на планеті може підвищитися від 1,1 до 6,4 °C.

У зв'язку з глобальним потеплінням, за попередніми оцінками, сповільнення світової економіки оцінюється в 1,5% ВВП. Для найбільших країн до 2030 р. цей показник може скласти біля 11%. Для зменшення негативного впливу зміни клімату на сільське господарство необхідно запровадити комплексні дослідження за участю економістів, біологів, екологів, хіміків та вчених інших галузей, а також передбачити відповідне фінансування в державному бюджеті на 2014 р.

На глобальному рівні помітне зростання негативних тенденцій щодо зменшення біорізноманіття,

ресурсів якісної питної води, зростання рівня деградації ґрунтів, зменшення різноманіття видів і порівняльної сільськогосподарських тварин.

Прагнення до забезпечення енергоефективності та енергозбереження у різних країнах світу проявляються неоднаково. Використання альтернативних джерел енергії, зокрема запровадження систем повноважованої енергетики на базі створення Smart Grid технологій як основи раціонального отримання, розподілу і споживання енергоресурсів, а також новітніх електроенергетичних систем функціонального забезпечення процесів життя людини на базі Smart Energy технологій, є мало опрацьованим і перспективним для України.

За бідну планету замовити слово...

Необхідність якнайшвидшого погодження гострої ресурсо-екологічної кризи, всеобщого оздоровлення навколишнього середовища, усунення причин екологічних катастроф, екологічної стабілізації навколишнього середовища та енергетичне забезпечення життєдіяльності людини потребують кардинального вдосконалення природокористування, економного витрачання природних ресурсів в усіх галузях і сферах виробництва.

Вирішення цих різновекторних проблем, а також ролі вищої освіти і науки сприяло зібрання міжнародної та вітчизняної наукової спільноти на міжнародній науковій конференції "Біоресурси планети та біобезпека навколишнього середовища: проблеми та перспективи", присвячений 115-річчю НУБІП України та 15-річчю Глобальної конфедерації асоціацій установ вищої освіти і дослідження в галузі сільськогосподарських наук і наук про життя (GCHERA). Головою оргкомітету конференції був перший віце-прем'єр-міністр України, голова наглядової ради НУБІП України С.Г. Арбузов, а співголовами – почетний президент та член виконавчої ради GCHERA, ректор НУБІП України академік Д.О. Мельничук і його колега – голова ради GCHERA, президент Політехнічного інституту Ла-Саль Бове професор Ф. Шоке (Франція).

У Центрі ділового і культурного співробітництва "Український дім", де розпочиналася конференція, її учасників вітав віце-прем'єр-міністр К.І. Грищенко, у віданні якого і знаходить освіта та наука України. Він наголосив на важливості вирішення проблем раціонального природокористування та інтеграції зусиль освітніх і наукових закладів планети.

Учасників конференції та ювіляра – ректора НУБІП України академіка Д.О. Мельничука привітав Президент України В.Ф. Янукович, президент НАН України Б.Є. Патон, президент НААН України В.Ф. Петриченко, президент АПН України В.Г. Кремень, рада ректорів київського регіону, губернатор Житомирської облдержадміністрації С.М. Рижук, ряд народних депутатів та високопосадовців держави, Києва і столичної області.

ПЛАНЕТА І СУСПІЛЬСТВО

Заступімось за дім, у якому живем...

Основна мета проведення конференції – обговорення широкого кола актуальних проблем, що стосуються якості біоресурсів і об'єктів довкілля, стального природокористування та безпечності життя, ролі вищої освіти в їх сталому розвитку і вдосконаленні, налагодження співпраці з іноземними партнерами для підвищення ефективності та якості наукових досліджень з питань безпеки тваринних, рослинних, водних, інших біоресурсів планети, їх раціонального використання, обмін досвідом, науковими і практичними досвідом, науковими і практичними досвідом.

На конференції за участю більш як 500 науковців з 25 країн світу – США, Франції, Бельгії, Австрії, Німеччини, Канади, Італії, Швейц. Польщі, Болгарії, Грузії, України, Росії, Білорусі, Чехії, Словаччини, Казахстану, Азербайджану, Вірменії, Киргизстану, Молдови, Таджикистану, Туреччини, Узбекистану, України були проведенні пленарні та секційні засідання, стендові презентації.

Роботу конференції доповідю "Ацидоз природи – глобальні катаклизми для життя на нашій планеті", в якій були висвітлені основні причини та механізми "закислення" (ацидоз) природи і негативні наслідки цього явища, акцентувалася увага на шляхах і методах їх передедження та боротьба з вже існуючими негативами, розпочав ректор Д.О. Мельничук.

На пленарному засіданні виступили також віце-президент Асоціації дослідницьких та великомасивних університетів професор Я. Моу (у доповіді "Дослідницький університет – основа прогресу наукових досліджень та вищої освіти у США" йшлося про дуже важливу роль в реформованій системі вищої освіти України взагалі, а осікли в нашій країні уже визначились 12 дослідницьких університетів, та рекомендації доповідача викликали велику зацікавленість присутніх), діючий очільник GCHERA професор Ф. Шоке (у доповіді "GCHERA – від консорціуму до Глобальної конференції асоціації установ вищої освіти і дослідження в галузях сільськогосподарських наук і наук про життя", він грунтово проаналізував основні етапи становлення GCHERA та окреслив стратегічні основи розвитку глобальної спільноти університетів наук про життя); голова правління Національного центру продовольчої та сільськогосподарської політики (США) професор С. Джонсон (доповідь "Роль Екстеншн та ГС-технологій у формуванні і прогнозуванні світової сільськогосподарської та продовольчої політики" він присятив активному застосуванню сільськогосподарськими товариствами геоінформаційних технологій у практиці господарювання, що може значно покращити розвиток світового сільського господарства); співфундатор GCHERA, професор

Берлінського університету ім. Гумбольдта Е. Ліндеманн, який підкреслив дуже важливу роль НУБІП України і його ректора Д.О. Мельниччука у створенні GCHERA та її діяльності (в першу чергу, в реформуванні та глобалізації вищої аграрної освіти у світі); керівник Центру міжнародної діяльності Університету штату Айова (США) професор Д. Акер відзначив велику роль університету, який він представляв, у реформуванні системи освіти в НУБІП України та інших вищих постсоціалістичних просторах; президент та співзасновник Американсько-російської та східноєвропейської ради підприємництва і торговлі професор В. Юдин (США); представник Європейського філіала Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (Угорщина) доктор А. Розстальний (який підкреслив її важливу роль у створенні GCHERA, проектуванні та розбудові Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК та відзначив нові шляхи співпраці), директор Глобального інституту стального лісівництва Єльського університету професор Ч. Олівер (у доповіді "Світові лісові біоресурси: стан, проблеми і перспективи" вчений відзначив важливу роль багаторічної співпраці інституту глобального лісівництва Єльського університету та НУБІП України в питаннях радіаційної безпеки та об'єктів довкілля і перспективи подальшої співпраці); старший науковий співробітник Міжнародного інституту прикладного системного аналізу М. Лаксенбург (Австрія) професор А. Швиденко (у доповіді "Лісальні зміни та сучасні тенденції лісівництва у світі" вчений представив дуже цікаві фактичні матеріали стосовно стану та розвитку лісівництва у Європі і світі, визначив критичні моменти у розвитку даної галузі); професор Університету Вермонту В. Кітон (доповідь "До питання уніфікованого погляду на регулювання викидів вуглецю в лісах" висвітлила роль лісів у зміні клімату та плані нормалізації лісівництва як важливого фактора охорони природи), президент Асоціації європейських університетів наук про життя, професор Гентського університету Г. Ван Хулленбрек (у доповіді "Багатофункціональне сільське господарство в еру біоекономіки: глобальні і місцеві виклики" він зазначив, що біоекономіваний економік і світові сільські господарства вимагають переходу від індивідуальних до системних стратегій розвитку); професор Гентського університету О. Ван Кліпну (у доповіді "Грунти світу: проблеми якості, родочності і безпечності" грунтово проаналізував проблеми якості, родочності, безпечності та подальшого розвитку ґрунтів та зауважив, що сільське господарство, пов'язані з всі соціальні системи в мережі виробництва, розподілу та споживання, є основним видом діяльності людства); ректор Казахського національного аграрного університету академік Т.Есполов (у доповіді "Нові підходи інноваційного розвитку АПК Казахстану: програма "Агробізнес-2020" підкреслив важливу роль співпраці цього випу з нашим університетом та поділься досвідом індустріально-інноваційного розвитку країни);

райнської аграрної конференції Л.П. Козаченко в доповіді "Наука та освіта – фундамент успішного розвитку сучасного аграрного бізнесу" зазначив, що освіта є важливим інвестицією в розвиток людського капіталу та окреєм найважливіші шляхи її розвитку відповідно до світових тенденцій.

Коли 13 – число щастя

На 13 секціях були заслухані майже 400 тематичних та біля 100 постерних доповідей.

У роботі секції "Якість і біобезпека біоресурсів та харчів. Радіаційна безпека. Роль природничих і гуманітарних наук для стального природокористування", взяли участь працівники Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національної академії СБУ, педагогічного університету ім. Драгоманова, Українського НДП нанобіотехнологій і ресурсозбереження.

На секції "Рослинні біоресурси та ґрунтознавство, традиційні і генетичні технології: сьогодення і майбутнє. Захист рослин" заслухано 33 доповіді, які висвітлили актуальні питання біотехнологій, екології, рослинництва, захисту рослин, ґрунтознавства, якості продукції рослинництва, якісті продукції лісівництва та дозволені продовольчих потреб підатені

12 доповідів членів секції "Варинництво, рибництво" висвітливі питання організації та управління генетичними ресурсами тваринництва інноваційно-технологічних рішень у збереженні та відтворенні біоресурсів тваринництва і аквакультури, перспективи наукових досліджень у цих напрямках як в Україні, так і за кордоном. Ключовими доповідями стали виступи вчених з Берлінського університету ім. Гумбольдта та Південного наукового центру Російської академії наук. Сами ці заклади є давніми партнерами НУБІП України в галузі рибництва та тваринництва.

На секції "Інформаційні та телекомунікаційні технології, Експенсіон" заслухано 38 доповідей, що розкривали перспективи інформаційних та телекомунікаційних технологій у природокористуванні, ГС-технології, системи оцінки стану і моніторингу якості біоресурсів та стану навколошнього середовища. Її роботи були перевірені унікальними результатами досліджень та ідеями реалізації спільних проектів на міжнародному рівні.

Секція "Інженерні біосистеми" де обговорювались наукові дослідження у таких галузях, як технічні системи сталого природокористування

ПЛАНЕТА І СУСПІЛЬСТВО

Заступімось за дім, у якому живем...

92 доповіді секції "Земельні ресурси, екологія, право" стосувалися актуальних питань використання, збереження та відновлення земельних ресурсів на основі системного екологічного підходу з урахуванням правових аспектів. Сучасні проблеми біоресурсів значною мірою залежать від розвитку правового поля та відповідних реформ, саме тому робота секції була переповнена науковими ініціативами.

Велику кількість учасників зібрали воршоп ФАО ООН з питань якості і безпеки харчової і сільськогосподарської продукції.

11 доповідей "Місія студентства і молодих вчених в питаннях пізнання, освоєння знань та реалізації в практиці принципів сталого розвитку природи та покращення якості життя" висвітлили роль та внесок студентства і молодих вчених у питання пізнання, освоєння знань та реалізації на практиці принципів сталого розвитку природи й покращення якості життя для ниніших і наступних поколінь, адже саме талановита молодь є творцем нашого майбутнього. Студенти через систему самоврядування ефективно впливають на управління вишів, що і лягло в основу пропозиції секції – створити молодіжне відділення при GCHERA.

Щодо секції "Науково-інноваційні програми та інвестиційні пропозиції", тої робота була спрямована на розвиток інноваційної діяльності наукових та освітніх установ у співвідповіді з Науковим парком НУБІП України "Стале природокористування та якість життя". Для України стратегічне значення має розвиток інноваційної інфраструктури. Наш університет здійснив унікальний крок, створивши такий науковий парк, перед яким стояться стратегічні завдання інноваційного характеру.

Учасники конференції одночасно відзначали розуміння світовим співтовариством гостроти соціоекологічної проблематики, потребу глобальної переорієнтації соціально-політичного, економічного, технічного, технологічного та культурного розвитку, виконання для цього відповідних національних і загальнолангарністичних проектів, високий рівень фундаментальних і прикладних досліджень з питань безпеки та охорони навколошнього середовища.

Беручи до уваги, що сучасний стан біоресурсів планети є вкрай нездійнений, зважаючи на те, що нехтування безпекою життєдіяльності може привести до негативних наслідків і навіть трагедій, усвідомлюючи наявність нових екологічних викликів і загроз глобальному середовищу.

ному цивілізаційному розвитку, розуміючи, що процеси реформування системи вищої аграрної освіти і дослідження макото враховують базові зміни в суспільстві (як на економічному, так і на ідеологічному рівнях), базуючись на матеріалах програмних документів, розроблених під егідою ООН (декларація "Порядок денний на ХХІ століття, Ріо-де-Жанейро, 1992; Кіотський протокол, Кіото, 1997; декларація зі сталого розвитку, Іоганнесбург, 2002; Балтійська дорожня карта, острів Балі, 2007), враховуючи, що питання біобезпеки навколошнього середовища набувають геополітичного характеру, учасники визначили, що вирішення глобальних проблем біоресурсів та сталого розвитку потребує:

- визнання того, що екологічно безпечний розвиток є важливою складовою національної політики і безпеки України;
- збалансованості економічних цілей, соціальних потреб та відповідального ставлення до навколошнього середовища;
- застосування інтеграційних підходів в економічному, екологічному та соціальному секторах життедіяльності людини;
- екологізації усіх сфер економіки;
- розвитку систем управління якістю в агропромисловій і природоохоронній сферах;
- впровадження в освітняйську та дослідницьку діяльність міжнародних стандартів якості ISO 9001 та ISO 14000;
- запровадження принципу міждисциплінарної інтеграції при викладанні наук як способу формування нових концепцій, навичок, мотивації та забезпечення, необхідних для сталого розвитку;
- посилення ролі неформальної освіти з метою поширення розуміння принципів сталого розвитку громадськості та її бажання досягнення позитивних змін у стилі життя, діяльності і споживанні;
- створення міжнародних центрів сервісу освітністю та дослідницькою діяльністю (інформаційні, методичні, стажування, навчальні літератури тощо);
- системи підтримки прийняття управлінських рішень ведення лісовоого та сільського господарства, організації радіоактивного контролю і моніторингу радіоактивного зараження продукції, оптимізації застосування контраторахідів у випадку радіаційних та ядерних аварій для захисту людини і навколошнього середовища.

Беручи до уваги, що сучасний стан біоресурсів планети є вкрай нездійнений, зважаючи на те, що нехтування безпекою життєдіяльності може привести до негативних наслідків і навіть трагедій, усвідомлюючи наявність нових екологічних викликів і загроз глобальному середовищу.

Раціональне використання біоресурсів та забезпечення сталого розвитку навколошнього середовища: основні шляхи вирішення

Третій день конференції розпочався пленарним засіданням, на якому були узагальнені думки, які пропозиції з трибуни всіх згаданих вище секцій, і сформовані колективні пропозиції їх учасників. Ось вони:

- створення на основі міжнародної інтергації наукових досліджень та гармонізації системи підготовки фахівців надійної системи контролю здоров'я людей, тварин за змін клімату в світі, порушенні в екосистемах, інтенсивної міграції біологічних об'єктів, зростаючого експорту та імпорту тварин, тваринницької продукції, сировини і харчових ресурсів, що визначає біологічну, продовольчу та екологічну безпеку людства в умовах глобальної трансформації біоресурсів планети;
- розширення наукових досліджень та активізація співпраці з провідними науковими установами Європи і США щодо забезпечення якості води для пиття та сільськогосподарського виробництва, яка відповідає міжнародним стандартам, нормативам СОТ, ВООЗ; акценчування уваги на необхідності вдосконалення методів аналізу водних об'єктів, забезпечення підготовки кваліфікованих кадрів для моніторингу їх якості;
- поглиблення дослідженів у напрямі зниження дефіциту та усунення дизбалансу основних нутрієнтів у харчових раціонах, забезпечення біобезпеки харчових продуктів та їх відповідності міжнародним стандартам та нормативам СОТ і ВООЗ;
- гармонізація нормативно-правових актів щодо питань біобезпеки та якості харчових продуктів та обслуговуванням нормативно-правових актів щодо питань якості та біозахисту з метою зменшення біоризиків для повноцінного підтримання країнами внутрішньої безпеки та їх членства в міжнародних об'єднаннях і консорціумах;

розробки економічно обґрунтованих програм наукових досліджень та впровадження наукових результатів у практику шляхом об'єднання зусиль вітчизняних і зарубіжних наукових освітніх установ;

- забезпечення проведення моніторингу лісових і сільськогосподарських угідь в Україні, реабілітації радіоактивно заражених земель та наукового обґрунтування заходів для повернення радіаційно-безпечних площ в господарське використання;
- сприяння на державному рівні реалізації проектів спільного впровадження, схем зелених інвестицій, збільшення територій природно-заповідного фонду як механізмів збільшення депонування вуглецю лісовими екосистемами на національному рівні;

- запровадження систем повноваженої енергетики на базі створення Smart Grid технологій як основи рационального отримання, розподілу і споживання енергоресурсів та екологічно безпечних електротехнологій;

- вирішення проблеми стандартизації і сертифікації електроенергії в Україні;

- вивчення метаболічних процесів в організмі тварин за впливу різних чинників та методів їх регуляції з метою протекції і підвищення якості біоресурсів;

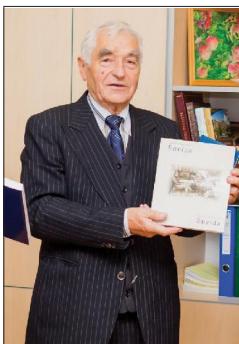
- підвищення ефективності відтворення генетично цінних видів і порід сільськогосподарських тварин, ведення органічного землеробства з використанням спеціалізованої техніки;
- створення та розвиток тваринницьких ферм сучасного типу з урахуванням міжнародних стандартів і глобальних змін за умов збереження та сталого використання навколошнього середовища;

- розробка та ініціювання перед урядом України прийняття Міжнародної декларації щодо застосування новітніх технологій в уедненні тваринництва з дотриманням екологічних норм і правил;

- формування на державному рівні бази даних щодо обсягів викидів парникових газів в атмосферу з метою запровадження економічних важелів їх регулювання, зокрема введення субсидій, податків для зменшення обсягів викидів парникових газів; ідентифікація національних пріоритетів системи вищої аграрної освіти і наукових досліджень;

- створення європейської технологічної платформи рационального природокористування з метою

"Енеїда" – польською мовою

Євгений Красовський з Люблинського відділення Польської академії наук, який взяв участь в роботі конференції, презентував "Енеїду" Івана Котляревського, що вийшла друком українською та польською мовами. Це видання ("Університетський кур'єр") вже розповідав про цю роботу в одному з попередніх номерів) – результат пілдної співпраці НУБІП України та Люблинського відділення Польської академії наук.

3 минулого у майбутнє

На осінній майданчику Голосієва перед 11-м навчальним корпусом викотилося чотирнадцять ретроавтомобілів. Таку у рамках роботи секції "Інженерія біосистем" міжнародної наукової конференції "Біоресурси планети та безпека науки та соціального середовища: проблеми та перспективи" навчально-науковий технічний інститут спільно з стратегічним партнером – ГО "Нова Моторс" – проводив експозицію старовинних та ексклюзивних автомобілів.

Відомий в Україні і Європі популяризатор автомобільної історії і президент "Нова Моторс" Володимир Вінник особисто представив експозицію для відвідувачів, серед яких були і поважні гости з Франції, Чехії, Польщі, Росії, України, науково-педагогічні працівники і студенти університету. Були запропоновані легенди вітчизняного і зарубіжного автомобілебудування – позашляховики, представницькі, спортивні та народні автомобілі різних конструкторських автошоу.

Бажаючі мали змогу не тільки відчути колорит експозицій, але й взяти участь у вікторині, де розігрювались авторські листівки відомого українсько-го митця Віктора Зінченка. Сам він під час експозиції відтворив у графіці унікальний вітчизняний позашляховик "Вепр", що був представлений відомим українським гонщиком і президентом Київського міського АвтомоТоКу Сержієм Маликом.

Сергій – людина легендарна: автор двох міжнародних кілометрів на мотоциклі "КТМ", тримачок маріупрот відомого українського автомобілозахідів. А ще – автор рекорду України, за яким самотужки, без технічної допомоги та супроводу, протягом тринадцяти днів подолав 7923 кілометрів на мотоциклі "КТМ", тримачок маріупрот відомого кордону України. В Голосієві він експонував один з семи ексклюзивних "Вепрів", що зйшли з виробничого конвеєру КРАЗу, і саме цей автомобіль виніштує до міжнародних змагань "Africa Eco Race". Це – шлях довжиною майже 6 тисяч кілометрів від французького містечка Сен-Сіпрен до сенегальського Дакару – через Францію, Марокко, Мавританію та Сенегал (в одному з найближчих випусків ми плануємо розгорнути його з Сергієм Маликом. – Ред.).

У свою чергу ми знайомили наших гостей з "Новою Моторс" з матеріально-технічним забезпеченням університету з підготовки фахівців напрямку "Транспортні технології (автомобільний транспорт)". Вони з задоволенням відвідали музеї індустрії та навчальні лабораторії кафедри транспортних технологій та засобів. Їх зацікавили розроблені в університеті на кафедрі надійності технології відновлення деталей ретроавтомобілів.

Під час конференції відбулось технічне засідання під головуванням директора ННП НУБІП України Валерія Дубровіна і очільника "Нової Моторс" Володимира Вінника, де обговорювалася проект співпраці на 2014 рік. За ним планується започаткувати "День механіка", масштабне міжнародне ретро-ралі "Толосівські круги", що пройде під час святкування найближчого Дня Кінена, тощо.

По завершенню автоколони з учасниками експозиції та студентами факультету інженерії агробіосистем прибула до пам'ятника війnam автомобілістам на Московській площа, де разом з керівництвом Голосіївської РДА провели мітинг-реквієм.

Ю. Герасимчук, керівник студентського гуртка технічної творчості, віце-президент ГО "Нова Моторс", І. Роговський, в.о. декана факультету інженерії агробіосистем

ПЛАНЕТА І СУСПІЛЬСТВО

Заступімось за дім, у якому живем...

– участь колективу нашого університету в розробці проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про державну службу единого часу та еталонних частот";

– подання на розгляд Міністерства економічного розвитку і торгівлі України питання щодо включення НУБІП України до державної служби единого часу та еталонних частот;

– ефективне і раціональне використання наявного наукового потенціалу, матеріально-технічної бази університету для комерціалізації результатів наукових досліджень та їх впровадження на вітчизняному і закордонному ринках шляхом участі у реалізації проектів науково-парків;

– створення на базі НУБІП України Українсько-французького центру техніки і екологічних технологій в Україні, Центру адаптації національного законодавства до світових стандартів щодо охорони навколошнього природного середовища, апаратно-програмної платформи електронного держадміністрації, центру ГС і дистанційного зондування в АПК та природоохоронній галузі;

– підвищення міжнародного співробітництва у проведенні спільніх наукових досліджень та запрощення спільніх навчальних планів, програм підготовки бакалаврів, магістрів, докторів наук, одержання подвійних дипломів, підвищення кваліфікації: стажування, паралельного навчання, курсів для усіх рівнів освіти та спеціальностей в агропромисловій і природоохоронній сферах;

– розробка та впровадження екологічної та соціальної політики та програм правового захисту учасників навчально-виховного процесу вищих навчальних закладів;

– забезпечення рівного доступу всіх категорій населення (тих, чи цього потребує) до вищої освіти різних форм навчання, включаючи дистанційну;

– розробка програм "навчання протягом життя";

– впровадження міжнародних стандартів організацій і забезпечення навчально-виховного та науково-дослідницького процесів, їхніх

грація у програмах практичної підготовки студентів;

– запровадження тематики студенцьких наукових, випускних магістерських і бакалаврських робіт щодо проблем, перспектив охорони, збереження і відтворення біоресурсів планети, сталого розвитку суспільства і природи, біобезпеки продовольчої безпеки та якості життя, біоекономіки, інженерії біосистем, автоматизованих технологій, діагностики і контролю якості довкілля, альтернативної енергетики, системного аналізу стану і розвитку екосистем;

– введення в навчальні программи вишів предмета "Міжнародне екологічне право", створення системи обов'язкової післявузівської освіти для осіб, які приймають рішення в сфері охорони навколошнього природного середовища;

– сприяння на університетському та державному рівні розвитку системи студенцького самоврядування, постійне зачленення його представників до розробки та виконання рішень щодо питань студенцького життя;

– створення гідних соціальних та економічних умов для реалізації студенцькою молодію власного наукового та творчого потенціалу для впровадження природоохоронних біотехнологій;

– розробка та впровадження екологічної та соціальної політик у вищих навчальних закладах;

– сприяння на університетському та державному рівні розвитку системи студенцького самоврядування, постійне зачленення його представників до розробки та виконання рішень щодо питань студенцького життя;

– створення гідних соціальних та економічних умов для реалізації студенцькою молодію власного наукового та творчого потенціалу для впровадження природоохоронних біотехнологій;

– розробка та впровадження екологічної та соціальної політик у вищих навчальних закладах;

– сприяння на університетському та державному рівні розвитку системи студенцького самоврядування, постійне зачленення його представників до розробки та виконання рішень щодо питань студенцького життя;

– створення гідних соціальних та економічних умов для реалізації студенцькою молодію власного наукового та творчого потенціалу для впровадження природоохоронних біотехнологій;

– розробка та впровадження екологічної та соціальної політик у вищих навчальних закладах;

– сприяння на університетському та державному рівні розвитку системи студенцького самоврядування, постійне зачленення його представників до розробки та виконання рішень щодо питань студенцького життя;

– розширення міжнародної академічної мобільності студентів, науково-педагогічних /наукових/ працівників і забезпечення соціальних гарантій;

– проведення на базі організацій-членів GCHERA щорічних

літніх шкіл молодих вчених для підтримки розвитку в університетах фундаментальних і прикладних досліджень в сфері наук про життя;

– залучення до роботи Глобальної конфедерації асоціацій установ вищої освіти і дослідженів молодих вчених та студентів;

– координація роботи відповідних фахівців з вивчення та узагальнення історичного досвіду студенцького самоврядування в провідних країнах світу, розробка механізмів усунення галымівських чинників його розвитку у вищих навчальних закладах, планування систематичного проведення міжнародних науково-практических конференцій за участю представників студенцької молоді провідних університетів країн Європи, Америки та Азії.

Козацькому роду – нема переводу

У Сквері урочистих подій НУБІП України учасники конференції висадили саджанець – нащадок знаменитого кількасотлітнього "Дуба Залізника". А у технічному НІІ – створили галерею видатних випускників, яку нинішні студенти вже "оживають" галерею гордості.

Козацькому роду – нема переводу...

В. Обрамбальський,
В. Самсонова

БІБЛІОТЕКА

Історія крізь віки

**До 115-річчя університету
наукова бібліотека університету
проводила ряд культиваторських заходів.**

Співробітники інформаційно-бібліографічного відділу Л. Кучерук, Л. Сідко, Л. Артох, С. Сердюк і автор цих рядків підготували ряд виставок - "Славетний шлях нашого університету", "Люди та події в історії НУБІП

20-ті - 90-ті роки ХХ століття, та їхніх колег.

Під час конференції в каталогій кімнаті наукової бібліотеки працювала виставка-перегляд "Історія крізь віки". У розділі "Історичні джерела 1898-1948 роки" наші відповідно мали можливість познайомитися з окремими документами 1898 року, що стосуються

бібліотеки, інформаційно-бібліографічного відділу Л. Кучерук, Л. Сідко, Л. Артох, С. Сердюк і автор цих рядків підготували ряд виставок - "Славетний шлях нашого університету", "Люди та події в історії НУБІП

ГОЛОС СІВО СТУДЕНТАМ

N 5 (45)
21 грудня 2013 р.

Додаток до газети "Університетський кур'єр"

ЗВАНІ ГОСТИ

Свій вклад у розвиток економіки може зробити кожен

Дніми перед студентами економічного факультету та факультету аграрного менеджменту НУБІП України з лекцією "Фактори збільшення вартості агробізнесу. Управління ресурсами" виступив випускник нашого університету, президент Української аграрної конфедерації, голова Ради підприємців при Кабінеті Міністрів України Л.П. Козаченко.

Леонід Петрович розповів про потенціал України на світових теренах, вилів внутрішніх та зовнішніх факторів на розвиток агробізнесу, на-голосив на важливості збільшення його вартості як перспективної складової економіки країни та запропонував шляхи досягнення цього: розвиток матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, залучення іноземних інвестицій, використання сучасного програмного забезпечення відповідно до поставленіх задач виробництва тощо. Він також підкреслив, що майбутнє на-шої країни в руках молоді, розповів про якості справжніх лідерів і дав поради, як такими стати, відповів на всі запитання студентів, особливо наголосивши, що агробізнес має справді великий потенціал. Кожному присутньому лекція допомогла зрозуміти, що і він може зробити істотний вклад у розвиток економіки нашої країни, варто лише правильно поставити мету і твердо діяти до неї..

Чи стане німецький досвід корисним для України?

Кілька днів тому на базі ННІ бізнесу за підтримки Федерального міністерства промисловості, сільського господарства та захисту прав споживачів німецького бундестагу студенти і співробітники нашого університету мали можливість прослухати наукові доповіді професора університету ж. Кіля Ульріха Кюстера "Аграрна політика в Німеччині - корисний досвід для України?", які відбулися в рамках двостороннього коопераційного проекту "Німецько-український агрополітичний діалог". За цим проєктом раніше до бібліотеки НУБІП України безкоштовно було передано 50 підручників У. Кюстера "Основи аналізу аграрного ринку".

Розглядалися питання з історії аграрної політики Німеччини та країн Євросоюзу, тенденції розвитку німецької аграрної політики від планової до ринкової, значення залежності розвитку від політичної стратегії держави. Метою лекції було інформування про досвід аграрної політики Німеччини та Європи для роздумів про причини проблем розвитку сільського господарства нашої країни. Наш гість наголосив, що Україна – це держава з власною культурою та економікою, і тому вона повинна приймати стратегічні політичні рішення самостійно. Було визначено причини падіння виробництва в Україні (серед яких основними є знецінення і брак фізичного та людського капіталу, нерозвинуті ринки, недостатнє забезпечення суспільними благами) та фактори його зростання – стабільні та надійна політика без корупції, низький рівень інфляції та безробіття, макроекономічне зростання.

Н. Полякова,
студентка економічного факультету

Гість зі Словенії

У межах спільного українсько-словенського проекту "Моделювання фінансової системи для сільського господарства" ННІ бізнесу відвідав професор Приморського університету Стефан Бойнер (м. Копр, Словенія). Відбулися ділові зустрічі з керівництвом інституту і деканами факультетів, на яких обговорювалися питання подальшого співробітництва. Також для співробітників та студентів ННІ бізнесу було проведено семінар, де обговорювали актуальні теми – зміни та регулювання в сільському господарстві і на сільських територіях та фінансова система сільського господарства в Словенії та Україні.

О. Олійник,
керівник міжнародних програм ННІ бізнесу

ОСВІТА

Хочете стати педагогом вищої школи? Тоді вас чекають на педагогічному факультеті

Сучасний в університеті педагогічний факультет, який на науковій основі готує майбутніх викладачів вищих навчальних закладів І-ІV р.а. за спеціальністю "Педагогіка вищої школи", що в Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Його випускники щорічно поповнюють склад педагогічних та науково-педагогічних працівників вищої, зокрема аграрних.

Навчання за програмами ОКР "магістр" тут реалізують після бакалавриата за будь-яким напрямом підготовки. Зміст кожної з них спрямовується на дослідження актуальних проблем організації навчально-виховного процесу освітнього закладу, який дедується бакалавру на навчання за магістерською програмою. А високу якість підготовки забезпечує достатній кількість викладачів з науковими ступенями кандидата та доктора наук.

Важливим складовою підготовки є практичне навчання. Навчальним планом передбачено три види практик – навчальна (ознакомча педагогічна), виробнича (комплексна з фаху), виробнича (науково-педагогічна) практика. Базами їх проходження є Південний філіал НУБІП України "Кримський агротехнологічний університет", університетські відомства та підприємства.

На факультеті активовано 26 магістерських програм за спрямуванням "Методика навчання" циклу дисциплін з агрономії та грунтознавства, рослинництва та переробки продукції рослинництва, овочевництва та плодівництва; екологічних дисциплін, рибництва та аквакультури, технології виробництва та переробки продукції

тваринництва, землеустрою, лісівництва, садово-паркового господарства, фінансів, економіки підприємства, бухгалтерського обліку, менеджменту організацій, соціально-педагогічних дисциплін, конструкування машин для АПК, механізації сільського господарства, електрифікації і автоматизації сільського господарства, юридичних дисциплін, деревообробки, транспортних технологій, захисту рослин, селекції та насінництва, інформаційних технологій, харчових технологій та інженерії, біотехнології, будівництва. Зміст кожної з них спрямовується на дослідження актуальних проблем організації навчально-виховного процесу освітнього закладу, який дедується бакалавру на навчання за магістерською програмою. А високу якість підготовки забезпечує достатній кількість викладачів з науковими ступенями дослідується суспільної, виробничої та управлінської діяльності.

Вас зацікавило? Тоді педагогічний факультет запрошує студентів ОКР "бакалавр" різних напрямів підготовки до входу в магістратуру зі спеціальністю "Педагогіка вищої школи".

Додаткова інформація: тел./факс (+380 044) 527803, (+380 044) 5278355.

E-mail: pedagogy_dean@twin.nau.edu.ua
кіевів www.nubip.edu.ua
Р. Тарасенко,
декан педагогічного факультету;
В. Теслок,
доцент кафедри педагогіки

НАУКА МОЛОДА

Перспективи розвитку аграрної економіки України

В останню декаду листопада в ННІ бізнесу пройшла 67-ма науково-практична студентська конференція "Перспективи розвитку аграрної економіки України", що обговорила ряд актуальних питань: сучасне підприємництво, стан сільського господарства різних регіонів України та альтернативні шляхи покращення існуючої ситуації в країні.

Виступи студентів, які доповідали та висловлювали свою точку зору щодо перспектив розвитку різних секторів аграрної економіки України, оцінювали кваліфікована комісія, яка і визначала країці доповіді та постерні презентацій по кожній з 7 секцій.

Наукраничною на секції "Економічний розвиток аграрного сектору України" виявилися студент магістратури С. Суло (економіка підприємства) та третьокурсники Т. Захарченко (економіка підприєм-

ства) і О. Бутенко (облік і аудит). У питаннях розвитку системи обліку, аналізу і аудиту найбільше розібралися студенти напримір підготовки обліку і аудит А. Липова, І. Ступіч та Н. Майданчик. На секції "Фінансове забезпечення податкових регулювання і страхової захист підприємств аграрного сектора України" найцікавішими були роботи магістрів Ю. Поліщук, Т. Тихомирова та четвертрокурсника І. Бойченко, а на "Менеджмент агропро-

Н. Полякова,
студентка економічного факультету

БІБЛІОТЕКА

Історія крізь віки

сільськогосподарського відділення КПН. Наприклад, в журналі "Записки Київського сільськогосподарського інституту" (т. IV - 1929) селекціонерам було цікаво прочитати про одного з видатних вчених - В.В. Колкунова. У розділі "Видатні вчені нашого університету" розповідалось про тих, хто внесли і вносять великий вклад у розвиток науки і освіти в нашій державі.

Багатьох зацікавив розділ, де були зібрані фотографії різних років, які зафіксували події, що проходили в університеті протягом 50 останніх років. На цих світлинах дехто побачив себе зовсім молодим. Привернув увагу приступом оформленний стенд з фотографіями "Віддані alma-mater". На ній - фотографії наших вчених, які були нашими студентами в 60-70 роках а потім пов'язали з університетом життя.

Ця виставка виявилася цікавою і власне для бібліотечних працівників. Вони змогли познайомитися з матеріалами, що стосуються історії своєї бібліотеки (організувала її головний методист Н. Макарська). У фондах зберігаються добірки статей з газети "За сільськогосподарські кадри", починаючи з 1957 року. Також тут були представлені копії матеріалів з центрального дер-

жавного архіву вищих органів влади та управління України за 1921-1928 рр. У них було показано, які періодичні видання і зарубіжні журнали та іх кошторис одержувала бібліотека в ті роки, подані наочні плани на 1926/27 рік фаху кулігети КСП. Так що бібліотечні працівники були добре обізнані з тим, як дисципліни читалися на факультетах і відповідно формували свою книжкову фонді.

А ще бібліографи університету підготували експозицію до ювілею ректора академіка Д.О. Мельничукова - від студентських літ і до ректора дослідницького виші, вченого зі світовим ім'ям.

Для уточнення та підготовки матеріалів до міжнародної акредитації та з нагоди ювілею НУБІП України центр підготовки та атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації та директор бібліотеки Т.С. Кіцак започаткували перший випуск анотованого пакажичка дисертаційних робіт за 2009-2010 рр. (українською, російською та англійською мовами), розміщений в електронному вигляді на сайті університету. Такий пакажчик буде видаватися щорічно.

Л. Полозенко,
зав. інформаційно-бібліографічного
відділу

Довкілля формує людину, її культуру, характер, патріотизм, закладає затек міністри здоров'я, і відтак і довголіття. Саме цим керувалися люди, з ініціативи яких з підтримки Львівської облдержадміністрації чверть віку тому було створено Яворівський національний природний парк.

Він розташувався в унікальному куточку Західної України - Розточчі, яке увібрало в себе риси трьох географічних регіонів - Карпат, Полісся та Поділля. Він презентує неповторну самобутність унікальну природу, осередки відпочинку, об'єкти туризму і є ключовою структурою української частини міжнародного біосферного резервату "Розточчя", який рішенням координаторної ради програми ЮНЕСКО включений до Всесвітньої мережі біосферних резерватів. Тут зустрічаються 700 видів судинних рослин, 52 - ссавців, 203 - птахів, 6 - плазунів, 11 - земноводних, 24 - риб. Тут охороняються багато рослинних видів і 27 видів хребетних тварин, занесених до Червоної книги України, і 12 - до європейського "Червоного списку". Задля належному режиму охорони тут зросла чисельність багатьох "червонокнижних" видів - видів, борсука, горностаю.

ПРИРОДА І МИ

Львівщини чарівний куточок

Хотілося б відзначити екологічно діяльність Яворівського національного природного парку як своєрідного центру в регіоні. Його працівники проводять екологічні уроки, різноманітні екологічні акції. Так, напередодні новорічних свят актуальною є природоохоронна акція "Врятуємо лісову красуню", за участі якої - збереження лінікових насаджень. А в оселі лісову красуню можна замінити композицією з лінікових або з соснових гілок. З цією метою члени трудового об'єднання учнів "Шкільне лісництво" організовують різдвяний вертеп та зробленими власними руками композиціями з хвої.

Взимку в Яворівському НПП проводяться чимало цікавих пізнавальних заходів. Так, 13 грудня, "на Андрія", у вигляді театралізованого дійства проходить "Андріївські вечоринки", в яких бере участь школи-пісочниці. 19 грудня до адміністрації парку приходить святий Миколай, роздає подарунки і бажає працючим добра і щастя, а також раціонального використання цього природного комплексу на Яворівщині. А у січній дні, на Водохрестя Господні, - "Йорданські святкування".

Перебуваючи дніми в Яворівському національному парку, я відвідав його еколого-просвітницький центр. Це - сучасна модель сколигічної школи, яка опікнується екологічним вихованням населення, особливо молоді, розширенням контактів з громадськістю, організацією співпраці зі школами і створенням умов для проведення

На базі цього центру розміщено філіал кафедри екології та біотехнологій Львівського національного аграрного університету. А після напої зустрічі з директором Яворівського НПП Н.В. Біляком і його заступником І.М. Макаревичем за участі науковців НУБІП України вирішено за класист в ньому колекційну ділянку з лікарськими рослинами, включивши в її фонд ті рослини, які могли не лише покращувати життя людини вдома і на роботі, а й надавати прямий лікувальний ефект, знижуючи стрес, релаксуючи серцевий тонус, знижуючи кров'яний тиск, позитивно впливаючи при невростані тощо.

Хто побував у цьому неповторному краї природи Львівщини, той відчує багатогранний смак відпочинку. Ви не були тут? А вас чекають... В. Біленко,
засновник
Національного університету біоресурсів
і природокористування України

ПЛАТФОРМА ДЛЯ ДІАЛОГУ

Чи можливе ефективне партнерство
бізнесу і університетів?

Відбувся національний форум "Бізнес і університети", покликаний стати платформою для конструктивного діалогу представників бізнесу та університетів здійснення розвитку вищої освіти в Україні, що зібрав представників 15 компаній, 15 вищих навчальних закладів і 20 центрів кар'єрі при видах. Отримані результати показали, що існує ціла низка бар'єрів для налагодження партнерства між бізнесом та університетами в Україні. Як вважають освітяни, основними з них є недостатнє поінформованість бізнесу про можливості співпраці та орієнтованість лише на широке отримання прибутку. Представники ж бізнесу вказують на нерозуміння вищими бізнес-реалії та бюрократичності. Так, бар'єри в ефективній взаємодії бізнесу та вищих (намік ВНЗ) є недостатнє поінформованість бізнесу (3,1), його орієнтація на отримання прибутку (3), складність узгодження правових аспектів інтелектуальної власності (2,6), недостатність фінансових ресурсів у бізнесу та проблеми конфіденційності інформації (обидва - по 2,1), нерозуміння бізнесом реалії і умов роботи вищих (1,8) і відсутність конкретно визначеніх осіб, які відповідають за контакти з ними (1,5).

Також є бар'єрами, але з точки зору бізнесу, є нерозуміння вищими релей бізнесу (3), їх заходити бюрократична структура (2,6), складність узгодження правових аспектів інтелектуальної власності (2,4), відсутність конкретно визначеніх осіб у ВНЗ, які відповідають за контакти з бізнесом (2,3), недостатнє поінформованість відносно відсутності власних ресурсів (по 2,1) і конфіденційності інформації (2).

При цьому вища особливо їх центри працівниками, більш активні: 2/3 партнерств ініціювали працівники університетів, решта - представники бізнесу.

Виявлено, що динаміка їх взаємодії у сфері досліджень демонструє: компанії в ВНЗ виходять на стратегічний рівень партнерства.

В Україні модель їх партнерства має ряд особливостей. По-перше, компанії через програми стажування і практики отримують доступ до висококваліфікованої робочої сили. По-друге, вони, як правило, не розглядають вищі партнерства в інноваційній та науковій діяльності. По-третє, компанії практично не впливають на розробку навчальних програм (тут варто відмітити, що у багатьох країнах - Німеччині, Ірландії, Франції тощо - представники бізнесу входять до складу органів, які проводять акредитацію навчальних програм). І, нарешті, по-четверте, форми партнерства бізнесу та університетів найчастіше включають програми стажування студентів у компаніях, навчальні курси та програми від них, програми студійських конкурсів, інші форми.

За результатами форуму в Україні створюється інтерактивна карта, в якій відображатимуться пропозиції партнерства від університетів та компаній. Вона постійно наповнюватиметься новою актуальним інформацією. Також у структурі Центру "Розиток корпоративної соціальної відповідальності" створено експертну лабораторію "B2U", завданням якої - проведення заходів та підготовка публікацій на тему співпраці бізнесу та університетів, експертиза та оцінка партнерських проектів і надання фахової інформації з відповідною тематикою.

ВІТАЄМО!

Коли верстася номер. Сьогодні академіками АН Вищої освіти України було обрано професорів А.Й. Мазуркевича, Л.В. Баль-Прилипко і В.А. Томчука.

Виходить з весни 1956 року як
"ЗА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСКИМИ КАДРИ",
а з квітня 2009 року - як
"УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КУРСР"

Свидетство про державну реєстрацію:
№ 148-10-24 від 30.03.2009 року.

Засновник:
Національний університет біоресурсів
і природокористування України

Редакція газети:
Головний редактор:
Валентин Стрембальський

Над номером працювали:
верстка: Наталя Березовенко

коректура:
Ірина Білоус, Ніна Чехлова

фото номера:
Геннадій Кушанов

Адреса редакції:
Україна, 03041, Київ, вул. Героїв Ооборони, 15,
кім. 3-й навчальний корпус;
Тел. /факс (044) 527-82-09 (ви 62-09)
e-mail: za_sg_kadry@ukr.net

Газета виходить раз на місяць.

Точка зору авторів публікацій не зводиться
співпадає з точкою зору редакції. Рукописи та
фотографії не рецензуються і не повертаються

Оригінал-макет:
Видавничий центр НУБІП України,
Київ, вул. Героїв Ооборони, 15, кім. 117
тел.: (044) 527-80-49, 527-84-34
факс: (044) 527-88-35

Номер віддруковано:
ТОВ "Вічні Караджік"
Зам. №7352

Наклад — 1000 примірників.